

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af lov om realkreditinstitutter.

Fremsat den 24. januar 1975 af *Gudme* (RV), *Hilmar Bawnsgaard* (RV),
Svend Haugaard (RV), *Aase Olesen* (RV) og *Ingomar Petersen* (RV).

Folketinget opfordrer boligministeren til at fremsætte lovforslag om ændring af lov om realkreditinstitutter efter følgende retningsslinjer:

1. Realkreditinstitutterne skal ved salg af egne obligationer på forhånd tilvejebringe de midler, man ønsker at udlåne.

2. For nyt boligbyggeri skal gælde obligatorisk forhåndsbelåning i det omfang, byggeriets endelige finansiering agtes foretaget ved lån i realkreditinstitutterne.

Bemærkninger til forslaget.

Forslaget er et led i det radikale venstres erhvervs- og beskæftigelsesfremmende politik til bekæmpelse af den økonomiske krise.

De to punkter i forslaget skal vurderes i sammenhæng.

Formålet er for det første at skabe forudsætning for en bedre samordning mellem pengepolitik og kapitalmarked. Efter liberaliseringen af obligationshandelen over for andre lande har det fået øget betydning for Danmark at kunne føre en fast pengepolitik. Den automatiske udstedelse af obligationer, som debitorerne selv afsætter til de til enhver tid gældende markedsvilkår, vanskeliggør den pengepolitiske styring, hvilket de senere års udvikling er et stærkt vidnesbyrd om. Derfor foreslås den automatiske obligationsudstedelse erstattet af en ordning, hvorefter realkreditinstitutterne på forhånd skal tilvejebringe de midler, der efterfølgende udlånes.

For det andet tilsigter forslaget at stabilisere rytmen både i boligbyggeriet og i renteutviklingen på obligationsmarkedet. Som forholdene er i dag, hvor et nybyggeri først bliver finansieret ved realkreditlån et eller måske flere år efter igangsætningen, risikerer man, at en betydelig byggeaktivitet først påvirker obligationsrenten på et meget sent tidspunkt — og omvendt varer det længe, før en nedgang i

byggeriet slår igennem. Vi så det tydeligt efter de voldsomme bevægelser i byggeaktiviteten i 1972 og 1973, hvor mange af de mennesker, der satte et byggeri i gang i tillid til de obligationskurser, de da kendte, kom ud for store vanskeligheder ved den endelige prioritering, hvor pengene ikke slog til. Havde man haft mulighed for forhåndsbelåning, havde man også vidst, hvor man økonomisk var henne.

Ved indførelse af obligatorisk forhåndsbelåning af nybyggeri vil finansieringsvilkårene på tidspunktet for igangsættelsen blive afgørende. Derved vil der fremkomme et samspil mellem renteniveau og omfanget af igangsat byggeri, der virker i retning af større stabilitet i byggerytme og renteutvikling.

Forslagsstillerne henviser i øvrigt til det sidste år af socialdemokratiet og det radikale venstre fremsatte forslag til en værdifast (indeksreguleret) opsparings- og finansieringsordning. Også en sådan ordning kan tjene til at stabilisere byggeriets omfang ved at løse nogle af de finansieringsproblemer, der har sammenhæng med den stærke inflation. Når forslaget ikke er optaget i nærværende forslag til folketingsbeslutning, skyldes det, at et af økonomiministeren nedsat ekspertudvalg beskæftiger sig med forslaget og kan forventes snarest at fremkomme med en redegørelse.